

Manuál pro učitele

New Czech Step by Step a
Tschechisch Schritt für Schritt

Lekce 3

[Zobrazit všechna schémata z lekce 3](#)

V lekci 3 se student naučí odpovědět na otázku kolik je hodin?, ale především se naučí říkat kdy co je a kdy co dělají. Jinými slovy, procvičuje se tu čas + přezentní konjugace.

Poznámka: Debata o tom, jestli dřív učit přítomný čas (který student potřebuje proto, aby řekl, co chce, dělá, plánuje – protože v češtině lze použít přezens i pro budoucnost) nebo minulý čas (který nám skvěle pomáhá při konverzaci o víkendu, dovolené apod.), je podle mého názoru stejně málo produktivní jako debata o tom, jestli dřív učit lokál nebo akuzativ. Za celou dobu, co učím češtinu, se mi nepodařilo najít odpověď na otázku, co je důležitější. Důležité je oboje, a ať už zvolíme ten či onen postup, studenti si na to druhé prostě musejí počkat.

str. 32:

Na této stránce se student seznamuje s českým časem. Učitel by zde neměl zapomenout znovu procvičovat čísla. Otázka Kolik je hodin? není v komunikaci příliš frekventovaná, ale tvoří spíš úvod k následující straně.

str. 33:

Na této stránce se studenti naučí říkat kdy je nějaká akce, koncert, film atd.

Poznámka: Opatrní bychom měli být u slovesa "sejít se". Toto sloveso je pro studenty potřebné, ale je perfektní a reflexivní. Proto je nejlepší učit ho

jako frázi (viz obrázek na této straně: Kdy se sejdeme?- Sejdeme se v...)

Aktivita 1: Modifikace programu televize z učebnice. [Schéma S3A](#). Studenti pracují v párech. Jeden má část programu A, druhý část programu B. Jejich úkolem je doplnit celý TV program. Ptají se: Kdy/v kolik hodin je...?

Aktivita 2: Studenti pracují v párech. Na základě TV programu z učebnice spolu s nimi charakterizujeme programy ČT 1, ČT 2, Prima a Nova (např. jako státní, sportovní, publicistický, kulturní, privátní, populární, populistický... atd. program). Pak jim řekneme, že televizní producenti. Jednotlivé páry studentů tvoří "Studio 1", "Studio 2" atd. a jejich úkolem je napsat večerní program pro např. ČT 2 a Novu.

Aktivita 3: [Schéma S3B](#). Studenti pracují v párech. Jeden dostane část A, druhý část B. Doplňují informace, které v jejich schématu chybějí.

Aktivita 4: Procvičení částí dne. Učitel rozstříhá [Schéma S3N](#). Studenti mají za úkol seřadit děje podle časové posloupnosti (ráno, dopoledne...).

str. 34:

Strana 34 uvádí názvy částí dnů, dnů, měsíců a ročních období. Osvědčuje se vůbec neučit studenty tyto výrazy v nominativu, např. pondělí, úterý, leden, únor..., ale přímo ve tvaru v pondělí, v úterý, v lednu, v únoru... V tomto tvaru mají totiž v komunikaci podstatně vyšší frekvenci než výrazy v nominativu a naučit se oboje je pro začátečníka příliš obtížné.

Poznámka: Od této lekce by studenti měli používat publikaci Czech Grammar in a Nutshell (Česká gramatika v kostce), kde je na první straně stručný přehled nejdůležitějších časových výrazů. Ten jim pomůže si tyto výrazy fixovat a automatizovat.

Aktivita 2: [Schéma S3D](#). Rozstříhat, skládat názvy dnů.

Aktivita 3: [Schéma S3E](#). Studenti pracují v párech. Každý dostane jednu část diáře (A nebo B). Cílem je zkompletovat program na celý týden. Např.: A: Co je v pondělí? – B: V pondělí je konference. A: V kolik hodin? atd. (Lze navodit situaci, že sekretářka se šéfem plánují týden nebo že půlka údajů v diáři se ztratila, vymazala apod.).

Aktivita 4: Učitel si přinese kostku se šesti/dvanácti stěnami (nebo více kostek, které se musejí sčítat). Studenti házejí kostkou a podle toho co padne, říkají názvy dnů/měsíců.

Aktivita 5: Dny/měsíce napíšeme na kartičky. Studenti se rozdělí do týmů. Jejich úkolem je seřadit kartičky ve správném pořadí, jak jdou v týdnu/v roce za sebou. Kdo je seřadí dříve, vyhrává.

Aktivita 6. Z časopisů vystříháme obrázky krajiny s počasím charakterickým pro jednotlivá roční období. Studenti říkají, kdy to je (např. To je na jaře, asi v březnu nebo v dubnu apod.)

Aktivita 7: K procvičení názvů měsíců může posloužit písnička Den je

krásný... z muzikálu Starci na chmelu, popř. i ukázka z filmu.

Aktivita 8: Pokud je to potřeba, můžeme procvičení měsíců a ročních období spojit s hovorem o počasí - viz str. 170. Strana 170 je řešena tak, aby ji studenti mohli používat v kterékoliv fázi výuky.

Aktivita 9: [Schéma S3F](#). Rozstříhat, skládat.

str. 35:

Učitel by měl upozornit studenta na horizontální i vertikální systémové vztahy (např. -í- ve všech osobách u "i-konjugace", ale i "-š" ve 2. osobě sg. , -me v 1. os. pl. atd.)

Aktivita 1: Po základním procvičení může učitel modely konjugace zopakovat tak, že studenti sestavují slovní kmeny + správné koncovky. Viz [Schéma S3G](#). Rozstříhat, skládat. Při této aktivitě si studenti dobře uvědomují horizontální i vertikální systém konjugací.

Varianta: Lze zavodit ve skládání modelů konjugace na čas v několika týmech.

str. 36 - 37:

Nová slovesa jsou zde záměrně uváděna bez anglických ekvivalentů. Studenti určují jejich význam podle obrázků.

str. 36 – 37/cvičení 6 a 8:

Pro úspěšné zvládnutí dotazníků je velmi důležité dodržet tento postup:

1. Učitel položí a vysvětlí otázku Můžeme spolu bydlet?/Můžeme spolu jet na dovolenou? Cílem dotazníku je najít odpověď na tuto otázku.

2. Studenti pracují v párech. Lze vytvořit i pár student - učitel. Nejprve každý sám odpoví na otázky a odpověď zapíše na řádek.

3. Potom se ptají sebe navzájem. Za každou blízkou odpověď mají plus, za každou rozdílnou minus. Plusy a mínusy se píšou do obdélníčku vedle otázky.

4. Nakonec se plusy a mínusy spočítají a podle tabulky se vyhodnotí výsledek.

Aktivita 1: [Schéma S3H](#). Rozstříhat, skládat.

Aktivita 2: Jeden student maluje/předvádí aktivitu, druhý hádá, o jaké sloveso jde.

Varianta: Lze hrát i v týmech jako soutěž. Např. dva studenti sedí zády k tabuli, na které je napsáno např. vstávám, spím apod. Ostatní studenti tuto aktivitu mimicky předvádějí. Tým, který ji uhádne první, má bod.

Aktivita 3: [Schéma S3I](#). Dotazník. Studenti se ptají sebe navzájem. Napíší všechny informace o svém spolužákovi, se kterým hovořili.

Aktivita 4: Lze vystříhnout jakýkoliv obrázek z novin. Studenti sestavují fiktivní identitu. Kdo to je? Co dělá? Kdy co dělá? Kdo je jeho/její partner? Atd.

Aktivita 5: Procvičení konjugace. Potřebujeme: rozstříhané obrázky ze stran 41 a 42 a šestihranou hrací kostku. Studenti si házejí kostkou. Na stole jsou

rozstříhané obrázky se slovesy. Každý student si vylosuje jedno sloveso a pak hodí kostkou. Musí utvořit osobu podle čísla, které mu padlo na kostce (1 - já, 2 - ty atd.).

Aktivita 6: [Schéma S3J](#). Cvičení. Studenti doplňují formy ženského rodu a slovesa.

Aktivita 7: Obrázky na konci lekce rozstříháme. Máme dvě varianty:

- a) Necháme tam české výrazy (cestovat, dělat atd.).
- b) České výrazy odstříhneme. Je dobré mít obě sady obrázků.

Aktivita 8: Obě sady obrázků lze používat k procvičení konjugace. Student si vylosuje jeden obrázek. Pak hodí kostkou. Číslo kostky ukazuje osobu, kterou má vytvořit (např. 1 = já, 2 = ty atd.)

Aktivita 9: Studenti napíší na papírek určitý počet sloves v libovolných osobách. Učitel studenty rozdělí na dva týmy. Každý tým dostane polovinu napsaných sloves. Týmy soutěží, který z nich v určitém časovém limitu napíše na daná slovesa větší počet vět.

Aktivita 10: Pro procvičení sloves si můžete libovolně upravit text ze cvičebnice (str. 17/cv. 8). [Schéma S3O](#)

str. 38:

Tato stránka učí studenty říkat, co rádi/nerádi dělají. Vyskytuje se zde krátké přídavné jméno rád, které je velmi starého původu. (Je spřízněno s anglickým rather, objevuje se v mnoha místních i vlastních jménech a vztahuje se patrně i ke jménu pohanského boha Radegasta). Tento tvar má v češtině naprosto výjimečnou pozici. Spoluutváří totiž další dvě hojně frekventované konstrukce, totiž jsem rád a mám rád. Tyto dvě konstrukce jsou procvičovány v lekcích 4 a 5.

Poznámka: Učitel může upozornit na krácení délky ve slovech rád X nerad.

Aktivita 1: Každý student si vylosuje 5 obrázků. Jeho úkolem je napsat fiktivní portrét kamaráda. V textu musí použít všech pět sloves z obrázků. Pak text čte. Ostatní studenti poslouchají a hádají, jaká slovesa si vylosoval. Pozor: Je dobré předučit důležité otázky, na které by měl student v popisu kamaráda odpovídat (např. Kdo je to? Jak se jmenuje? Co dělá? Co rád dělá? Kdy to dělá? Co dělá, když nepracuje? atd.)

Aktivita 2: [Schéma S3K](#). Cvičení. Lze používat jako dotazník (studenti chodí po třídě a ptají se jeden druhého). Varianta: Rozstříhat a losovat si jednotlivé otázky.

Aktivita 3: [Schéma S3L](#). Rozstříhat, skládat.

str. 39/vstupní text

Aktivita 1: [Schéma S3M](#). Studenti doplňují muset, moct a umět ve správné formě.

Aktivita 2: Schéma S3P. Pravdivá/nepravdivá tvrzení. Lze využít při/po poslechu textu.